

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Revista politică.

Sibiiu, în 15 August.

„Cestiunea croată“, s’ar părea, că a ajuns la sfîrșitul ei. Banul Peiacevici, pe lângă toate asigurările de mai nainte, a trebuit să ceadă. Guvernul unguresc a „înviat“, căci banul Croației dându-și demisiunea și primindu-i se demisiunea, după cum spune „Budapesti Közlöny“, va mai purta agendele numai până la altă dispozițiune. Îvingerea ungurească față cu Croația nu se va mîrgini numai pe lângă persoana banului. Cu toate acestea rămîne întrebare deschisă, dacă croații se vor mulțami cu situațiunea ce le-o crează victoria aceasta. „Ungarische Post“ tocmai aduce scirea, că toate foile croate revin asupra diferențelor dintre Croația și Ungaria și accentuează de repetite ori, că consimt cu declarațiunea partidei naționale.

Dela Zala Egerszeg se telegrafează, că în 24 n. a avut loc un esces mare contra jidovilor. La 2000 de oameni cetățeni, sodali și țărani înarmați cu sêcuri și cu furci de fer au tăbărit asupra locuințelor jidovesci. Causa escesului a fost, că un jidov a sârît cu cuțitul asupra unui creștin. Se vede că în Ungaria diferențele între jidovi și creștini încă tot nu sînt terminate.

„Le Temps“ delà 22 August, scrie următoarele:

S’au vorbit mult de un an în coace de alianța austro-germană. S’au întrebat dacă înțelegerea celor două imperii germanice era basată pe convențiuni cu totul verbale și pe interesul comun al contractanților, sau dacă au întrevădit între ele stipulațiuni scrise în urma călătoriei d-lui de Bismarck la Viena în toamna anului 1879. Era asemenea nelinișce în privința duratei acestei alianțe; se întreba dacă avea un termen ficsat mai dinainte, sau dacă era încheiată pentru o perioadă nedefinită, și dacă era sau nu revocabilă după voința părților. Aceste preocupări se esplică și se justifică prin locul ce alianța din Viena ocupă în politica generală. Cuvintele melancolice scăpate din gura dlui de Boust a doua zi după Sedan: „Nu mai este o Europă!“ s’au realizat; și evenimentele cari s’au urmat delà 1870 n’au făcut decât se mărească fărâmițarea puterilor europene și izolarea tuturor puterilor. În mijlocul acestor desăgregațiuni universale se ridică cu majestate alianța germanică, „fundată pe bronz“, după un cuvent renumit; de patru ani ea domină politica europeană, și totul arată, că mult timp încă trebuie a conta cu ea.

Ne aducem aminte, că toamna trecută s’au ridicat bănueli în privința solidității și a duratei acestei sisteme de o aparență atât de imponentă. Revelațiunile „Gazetei de Colonia“ și ale țiarului „Grenzboten“ făcuseră de odată să se scie, că acordul încheiat între d. de Bismarck și comitele Andrassy era valabil numai pentru cinci ani și că espira în toamna anului 1884. Lumea s’a perdit în conjecture asupra motivului acestei divulgări neașteptate, care ațită cu atât mai mult curiositatea publică, cu cât ea coincide cu misterioasa călătorie a dlui de Giers, și toți vëdură în aceasta un memento adresat cabinetului din Viena și o presiune de a se pronunța pentru reînnoirea într’un timp scurt a convențiunii a cărei expirare era apropiată. Chiar la aceasta epocă comitele Herbert de Bismarck, fiul cel mai mare al cancelarului, se duse la Viena, și îndată după aceea intimitatea celor două puteri germanice, în aparență rëcită un moment, păru că devine mai strînsă ca nici odată.

De atunci mai multe fapte au confirmat aceasta apreciere; acordul vizibil, care dirige acțiunea respectivă a Germaniei și Austriei în afacerile dunărene și orientale; demersul respectuos făcut pe lângă împăratul Wilhelm de comitele Kálnoky cu câteva zile mai înainte de întrevăderea delà Ischl, distincțiunea de suveranul german ministrului austriac al afacerilor streine, în fine acțiunea favorabilă vederilor austriace, pe care o exercitează într’un mod vizibil cabinetul din Berlin asupra curților din București și Belgrad au pus în evidență paralelismul perfect al celor două politice. Noțiunea ce ne dau aceste fapte despre condițiunile alianței austro-germane ar fi cu totul completată, dacă am pune temeiul pe o revelațiune neașteptată a unui țiar oficios din Pesta; „Nemzet“ pretinde a scie, că alianța austro-germană a fost reînnoită la finele anului trecut și durata sa prelungită pentru șese ani.

Țiarele germane nu au făcut încă ecoul acestui șgomot; el ne vine prin presa austriacă. Foile germane din Viena îl reproduc cu o plăcere îndestul de înțeleasă, dacă ne gîndim la îngiririle ce i causeră ruptura alianței germane și izolarea elementului germanic din Austria față cu valorile slave. „Neue freie Presse“, care comentează cu mulțămirea ce nu-o poate ascunde informația dată de „Nemzet“ și care pentru a linguși, fără indoeală, amorul propriu național al confratelui său ungar, compară buna scire ce dă cu „o veselă fanfară de usar“, arată multe adevăruri, cari militează în favoarea esatitudinii sale. Foaia vieneză își moderează veselia

printr’o înțeleaptă rezervă; ea convine că „Nemzet“ primesce în adevăr inspirații guvernamentale, dar aduce aminte într’un mod tot atât de înțelept, că chiar țiarele oficioase nu sînt infalibile și că de mai multe ori aserțiunile lor eronate au încurcat diplomația și au indus publicul în eroare.

Cetim următoarele în „Neue freie Presse“ delà 22 August:

O depeșă din Berlin, pe care o găsim într’un țiar silesian, Țice că prin cercurile bine informate de acolo nu este considerată ca corectă scirea dată de „Nemzet“ despre prelungirea alianței austro-germane și semnarea ei și de Italia, cel puțin intru ceea ce privește partea relativă la Italia.

„Papismul“,

și starea actuală a bisericii ortodocse în regatul României.

II.

Noi acum se ne ocupăm mai îndetaliu cu ceea ce s’a făcut până acum la noi cu biserica, carea ne privește în primul rang.

Strămoșii nostri au fost foarte dedați credinței religioase. Ea îi imputernicea în luptele și necazurile vieții ordinare și politice, ea hrănea nădejdele lor la un viitor mai bun. Ei, putem țice, se născău creștini, simțul lor religios se desvolta în casa părintească prin esemplul cel bun al părinților, prin frecventarea regulată a cultului divin, unde în fruntea poporului se aflau totdeauna cei mai mari boerii cu familiile lor, și la țeară și în orașe. Boerii singurii cetiau și cântau la strună; ei întrețineau servitorii bisericesci, ei făceau și întrețineau bisericile. Esemplul lor îl urmau și cei mai mici. Mănaștirile nu mai puțin, prin pietatea și ospitalitatea lor, întrețineau spiritul religios. Hramurile mănaștirilor erau țile de devotament și petrecere pentru toți îndeobște. Boerii întrețineau pe la bisericile lor scoli populare pentru formarea servitorilor bisericesci și pentru cârturării poporului. Călugării și dascălii sau diecii de pe la biserici formau și ei scoli mici populare. Mai târșiu s’au înființat și scoale mai înalte prin capitale, unde între altele se preda și teologia, pe cât le trebuia atunci.

Pe la începutul veacului present s’au înființat în Moldova cel întâiu seminarium pentru cultura clerului în Mănaștirea Socola, unde, pe lângă învețămîntul gimnasial se da și cel teologic, într’o sferă negreșit puțin desvoltată. Durata lui însă nu a fost

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franțozesce de E. B.)

(Urmare).

Cu vorbele aceste, Cristian reîntrase în odaia sa; el avea acolo a aprinde luminările și a lăsa cortina jos. Massarelli îl urmă închidînd ușile galeriei în dîrșetului său. Fiind Cristian în momentul acela nevoit a-i întoarce dosul, el își țice, că banditul acela este capabil a profita de ocaziune și a se încerca a-l ucide; dară el îl desprețuia prea mult pentru a-l lăsa se observe neîncrederea sa, și continuă a-i promite, într’un ton atât de liniștit, încât era de afectat acela al miserabilului Massarelli, o pedeapsă riguroasă a infamiilor sale. Din norocire pentru nesocotitul Cristian, Guido nu era curgios și el se ținea în distanță de a fugi, când adversarul său ar avea aerul a-i da una a conto socotelei plășii promise.

— Ei bine, Cristiane, replică el, când cugeta că ar fi trecut tînărului bărbat mânia cea dintăiu, se vorbim rece înainte de a veni la extreme. Eu

sînt gata a-ți da seamă de purtarea mea, față cu tine; ție nu ție stă bine a injura cu vorbe goale pe un om, pe care scii bine, că nu-l poți spăria.

— Îmi pare rău de tine! respunse Cristian iritat, mergînd drept spre el. Sê cer delà tine o dare de seamă, delà tine, lașul lașilor? Nu, Guido, un om de soiul țeu se pălmue; și dacă sê împrotivesce, trebuie bătut ca un căne; dar n’ai sê te bați cu el, pricepi? Slăbesce din glas și din ochi, canalie! În genunchi înainte mea, s’au îndată acuma te frec!

Guido, devenit palid ca moartea, se lăsa în genunchi fără a țice ceva; lacrimi groase de frică, de rușine s’au de mânia îi curgeau pe obrazi.

— Ei bine, îi țice Cristian partageat între degust și milă; acum scoală te și dute: te iert; dar se nu te mai găsec vre-odată în calea mea, și sê nu mi te mai adresezi vre-odată cu vorba, ori unde te voju intêlni. Tu ești mort pentru mine. Ești de aici calcule! odaia aceasta este a mea pentru două s’au trei oare.

— Cristiane, esclamă Guido sculându-se cu vemență afectată s’au sinceră, ascultă-mă, numai cinci minute!

— Nu.

— Cristiane, ascultă-mă replică banditul repeșindu-se spre ușa scării, prin care Cristian tocmai voia sê-l scoată afară, eu am a-ți spune ceva important, ceva delà care depinde averea și viața ta!

— Averea mea, țice Cristian ridînd cu despreț, ea a trecut în buzunarul țeu, hoțul! Dar a fost așa de puțin, încât acum nu mai gîndesc la ea; cît pentru viața mea cearcă a mi-o lua!

— Ea a fost în mâna mea, Cristiane, replică Guido, care, cunoscînd generositatea protivnicului își recăștigase siguranța: ea mai poate veni a doua oară în mâna mea. Tu mai injurat și resbunarea m’a prea iritat; dară n’am putut uita că te am iubit, și, și acum, pe lângă înocitele tale injurări numai vina ta este, dacă nu te iubesc ca în trecut!

— Îți foarte mulțănesc, replică Cristian, dînd din umeri Aid! Eu n’am timp a asculta fanfaronadele tale patetice; le cunosc de mult.

— Eu nu sînt așa vinovat, precum creți, Cristiane; când te-am jăfuit în munții Carpaților, nu mai eram stăpănul faptelor mele.

— Așa țice toți, cari sînt în ghiarele dracului.

— Eu am fost în ghiarele dracului, în adevăr; eu fost șef de lotri! Complicii mei te-au denunțiat ei ne-au pândit: dacă nu te-ăși fi amefiț, ca sê te opresc de o împotrivire nebună, ei te-ar fi ucis.

— Dar așa îți datoresc mulțămiri, aceasta este concluziunea ta?

— Concluziunea mea, eată-o. Eu sînt pe cale a-mi face avere; mîne voi fi deja în stare a-ți restitu, ce am fost silit a lăsa sê-ți iee nisce oameni, cari nu i-am guvernât după placul meu, și

lungă; căci războiul ruso-turc dela 1806—12 a închis seminariul. După încheierea păcii earăși s'a deschis seminariul; dar earăși fu împedat de revoluțiunea întâmplată sub Calimachu, apoi prin eteria grecească și prin războiul ruso-turc dela 1828—32, când edificiul seminarial: s'a prefăcut în casarmă, la care ocazie a și ars. S'a deschis din nou tocma la 1834. Tot pe atunci s'a înființat și în Muntenia câte un seminariu prin fie-care eparhie. Aceste seminarii înse aveau nise cursuri mici și puțin dezvoltate, din cauza, că ierarhii țerei fiind înșii puțin luminați prin învățatură, nu simțeau necesitatea unui cler cult și înzestrat cu multă știință, ba încă aveau prejudețul, că multă învățatură strică oamenii.

Între acestea societatea civilă a luat o mare prefacere, un avânt mare către cultură și către libertățile politice și individuale. S'a organizat țeara pe principii nouă, s'a înființat școli publice primare pe la orașe și sate, gimnasii și licee. S'au trimis de guvern și de particularii avuți o mulțime de tineri prin străinătate, mai ales în Franța, ca să se lumineze acolo la focarele științelor și să aducă și propage în patria lor cunoștințele acolo dobândite. Au venit încă și mulți străini, bărbați și femei, mai ales francezi și poloni, cari au deschis în țeară pensionate private de băeți și de fete, unde oamenii avuți da și dau până astăzi spre creștere și instruire copii lor. Străinii acestia însă nu cresc și nu instruzionează pe elevii lor nici pentru națiunea, nici pentru religiuinea română, cipeutru un cosmopolitism, favorabil lor. Tinerii, cari s'au dus în Franța, mai ales acei așa numiți „ficiori de bani gata”, puțini au dobândit o cultură sănătoasă, cei mai mulți s'au dat la desfrenări și și-au însușit ideile cele mai extravagante, au pierdut cu totul simțmintele creștinesci și naționale, după ce s'au întrunit acasă au continuat viața fiului celui pierdut din Evanghelie, până ce și-au pierdut toată averea cliromisită dela părinți și materială și morală, și împreună cu aceasta și însemnătatea lor politică și omenească. Pe de altă parte tinerii studenți români duși în străinătate, fără cultură religioasă, au dat acolo peste o ură și dușmănie mare în contra religiuinei și a bisericei, ură și dușmănie propagate în școală sistematic contra absolutismului și a tendențelor de predominare a papismului asupra societății laice. Ura liberalilor francezi și germani contra bisericei papiste, și-au apropiat-o și studenții români, și viind în țeară o au aplicat asupra bisericei lor naționale, și au lucrat contra ei la toate ocaziunile favorabile pe ascuns și fățiș. O au desprețuit, o au defăimat, ca pre un lucru netrebitoriu, au curmat ori ce relațiune duhovnicească cu biserica, au ridiculizat cultul divin și clerul; cei mai buni au rămas indiferenți către religiuinea și biserica, socotindu-le ca nesce superstițiuni proprii clasei țărănești. Unii au combătut-o sub prețecste politice, creștind că religia ortodocsă a românilor ar putea servi ca o punte pentru politica cuceritoare a Rusiei. Alții au venit cu idei socialiste contra proprietății și moralei creștine, carea apăra principiile cele sănătoase pentru ordinea socială. Acestia nu ved triumful lor, decât în ruinarea bisericei și în stingerea simțului creștinesc în popor. Mai sânt adunările secrete ale farmasonilor, al căror cosmopolitism earăși întimpină pedecă în biserica, carea nutrește simțul național al poporului, și ei o defaimă și propagă în tinerețime ideile lor anti-române. Boerii noștri, cei mai mulți, nu

se mai duc acum la biserica românească, nici nu îngrigesc de densa, ca mai înainte, ci au lăsat-o pe mâna țărănilor, cari la rëndul lor, obosiți de multe necazuri și suferințe și ei rar se mai duc câte odată la biserica, încât bisericele au ramas goale, și pe ce merge se mai golesc. Ba nici profesorii și învățătorii, cari sunt datorii a cultiva simțul religios și național al poporului, ori nici decum, ori foarte rar se duc la biserica; de asemenea elevii lor. La rari școale este câte un preot, mai ales capabil, pentru predarea religiuinei creștine, ba chiar în programe este destinat pentru aceasta abia două oare pe săptămână numai la clasele începătoare. Nu de mult repozatul Ministru de culte — Conta, propusese un proiect de lege al instrucțiunei publice, prin carele școala cu totul de prin școalele publice învățământul religios. Alți neofiti ai cultuerei acesteii superficiale și fără nici o educațiune națională și creștinească și cosmopolită, se numesc pe sine liber- cugetători, combat cu inversunare biserica și ideile creștine, atât pe catedrele școalelor cât și prin conferințe publice, și prin scrieri, răspândind în popor darvinismul, că adecă omul este format din mămuță și că are aceeași soartă ca și animalele; combat existența lui Dumnezeu și nemurirea sufletului, spuind, că toate funcțiunile sufletesci se mărginesc în crieri, și că aceea parte a crierului, carea a servit până acum de receptacul al religiuinei, trebuie atrofiată prin necredință și prin înstrăinare de tot ce aparține religiuinei. Prin urmare, omului nu-i rămâne în lume altă țintă, decât satisfacerea instinctelor fise și procurarea mijloacelor materiale. În asemenea confușiune intelectuală și morală se înțelege dela sine, că biserica noastră națională merge spre decădăntă cu atâtea mai vêtros, că clerul nostru de sus până jos n'a fost pregătit pentru a resista cu forța intelectuală și morală contra acestui război mare al ideilor subversive, ce au înăpădit așa repede preste țeara și biserica noastră națională. Seminariile noastre sânt rău organizate și lipsite de direcțiunea specială, carea trebuie se dea elevilor caracterul apostolului creștinesc. Ele merg pe aceeași cale ca toate celelalte școli din țeară de cultură generală, sub aceeași direcțiune a ministerului instrucțiunei publice și subtrase mai cu totul dela înțirirea episcopilor. Preoții eșiți de prin seminarii au o pozițiune socială puțin avantajoasă; ei trebuie se lucreze toată viața lor pentru nutrire lor și a familiei, din care cauză ei uită și ceea ce au fost învățat în școală; de aceea ei nu fac alta decât să vîrșesc cultul obicinuit în zile de sârbătoare. Predică nu se aude prin biserici, pilda cea bună în traiu foarte adese lipsește, unii din ei țin crășme prin comune ca să-și procure ceva mijloace de existență, cu alte cuvinte imitează pe jidani în corumperea poporului cu beuturi spirtoase; alții desperați de greutatea pozițiunei lor, se dau înși la beție, împreună cu țărăni; alți se însoțesc cu furii; alți tîrguesc cu serviciile religioase, locuitorii țărani vin și cer serviciile lor, la botez, la înmormântare s. a. Toate aceste necuviinți dau ocaziune dușmanilor bisericei a defăima și mai mult religiuinea și instituțiunile ei. Ideile de libertate, propagate în toate părțile au făcut pre mulți a crede, că în ziua de astăzi fiecarele este liber a trăi și a lucra cum îi place; nime nu este în drept ai pune frâu și regulă, nici ai pune sub disciplină. Disfrăul acesta a străbătut și prin monăstiri. De aceea adeseori vedem prin jurnale publicându-se scandaluri din viața clerului

român și toate jurnalele reproduc cu o satisfacțiune oarecare și ca un omagiu ideilor anticreștine, ce sânt la modă.

O nenorocire foarte mare a venit în timpul modern asupra bisericei noastre, aceasta este: Sărăcia. Străbunii noștri au fost dotat cu mare lărgață biserica națională ca să aibă la dispozițiunea sa mijloace îndestulitoare pentru cuviincioasa întreținere și pentru cultura intelectuală și pentru fapte morale în profitul națiunii. Sub influența ideilor anti-religioase străine, averile bisericei s'au luat și s'au destinat la alte afaceri, rezervând numai o minimă parte pentru o sâracăcioasă întreținere a cultului pe la catedrele episcopale și pe la bisericele fostelor monăstiri. Din lipsă mai toate aceste biserici se ruinează, chiar pe la episcopii, cu mari greutăți se poate căpăta câte ceva pentru reparațiuni, rar — și pentru noave construcțiuni, în locul celor ruinate. Personalul bisericesc foarte puțin remunerat, încât duce o viață foarte grea. Toate cererile de îmbunătățire sânt zadarnice. Totul este aglomerat la guvern. Prin aceasta biserica a pierdut independența ei morală și materială, precum și puțină de acțiune și inițiativă pe terenul spiritual și chiar considerațiunea publică. Ea trebuie se meargă, unde o va duce guvernul.

Biserica ortodocsă are o pozițiune excepțională mai ales în statele ortodoxe; ea trăește în stat, împreună cu statul și în înțelegere cu puterile statului. Ea nu formează stat în stat, ca biserica catolică-română. Cu toate acestea guvernele înțelepte și creștine lasă bisericei pe tărînelul spiritual deplină libertate, precum și mijloacele trebuitoare pentru activitatea sa. Așa a fost la noi în trecut; așa s'a urmat în imperiul Bisantin, așa este în Rusia, unde clerul își are fondurile sale aparte sub administrațiunea sinodului, de unde se întrețin episcopiele seminariile, facultățile de teologie și alte instituțiuni bisericesci. Așa este chiar în Austria, unde biserica ortodocsă la sârbi și la români, își are fondurile sale în administrațiunea lor sub controlul guvernului. Numai la noi astăzi bisericei nu i s'a lăsat nimica din averile sale în dispozițiune ca să poată lucra ceva de inițiativa sa pentru propășirea sa intelectuală și morală afară de salariu, ca la toți funcționarii statului. Chiar sinodul, carele este suprema autoritate a bisericei române, nu are la dispozițiune sa mijloace de a-și procura în localul convenabil, de a-și angaja amploiați trebuitori, de a-și forma o bibliotecă; chiar diurnele membrilor sinodului unori nu se plătesc, neajungând mica sumă ce se pune în budgetul ministerului de culte. Această săracie a bisericei este o durere foarte adâncă simțită de tot clerul, și discurgătoare.

Așa dar starea actuală a bisericei noastre în present se resumă: lipsă de cultură intelectuală și morală a clerului, stingerea treptată a simțului religios în popor și în clasele culte prin răspândirea doctrinelor anti creștine și anti-sociale, direcție greșită în cultura clerului, pășirea și ruina bisericeilor, începând dela cele întreținute de stat, săracie bisericei materială și morală.

Să ne oprim acum puțin la biserica Romei, numită altmintea „biserica latină” și catolică-română. De o mie și câteva sute de ani această biserica mare urmărește două idei mari: primatul sau dominarea preste toată biserica creștină, și domnia lumii, ca succesoră a dominațiunii romane. S'a luptat secole întregi și cu bisericele naționale

cari, puține zile după aceasta, m'au jăfuit pe mine însumi și m'au lăsat într-o situațiune, ca și pe tine.

— Foarte bine au făcut, tu ai meritat-o.

— Mai scii Cristiane, ce sumă ți-au luat?

— Sciu.

— Și fi vei mâne încă în Stollborg?

— Nu sciu. Aceasta nu te privește.

— Ba totuși! Mâne am să-ți aduc suma aceasta.

— Nu te osteni. Eu locuesc în Stollborg, dar nu primesc.

— Totuși...

— Taci! Te-am ascultat destul.

— Dar, dacă îți aduc banii...

— Sânt aceiași bani, cari mi-ai luat din buzunar? Așa-i că nu? De mult i-ai beut? Ei bine fiind-că nu pot fi aceia, și fiind-că, cari imi oferezi nu pot proveni decât dela ceva și mai rău, nu-i primesc. Să-ți fie dis și înceată odată cu fanfaronadele tale de restituție. Eu nu sânt așa prost a-ți crede și dacă ți-ai crede, n'ași fi mai hotărît a-ți arunca în față prețul exploatațiunilor tale murdare.

Cristian voia să scoată pe Guido afară, acesta însă ascultă până în sfârșit și eși de voie bună. Cristian voia să se incuie, precând domnul Goefle, învățit până peste urechi în blane, apărui pe scară cu manuscriptul a mâna. Advocatul mâncase în grabă sau nu mâncase de loc; el a înghițit piesa el a străbătut repede de ea și temându-se că nu va avea timpul necesar de a se pregăti, el venise pe

jos, la lumina stelelor, ascundându-și glasul până ce întreba după odaia cu marionetele, în sfârșit întrebând toate precauțiile unui aventurier tiner, la vre un rendez-vous misterios de amor. În momentul acela el n'avea alt-ceva în cap decât burattini, el nu mai cugeta la misteriiile din Stollborg, ca și când ele nu i ar fi chinuit spiritul nici când: însă urcând ușor scara, el a fost a doua oară în astăsară, nevoit a trece foarte aproape de un personaj suspect, care cobora scara, și întâlnește aceasta îi reaminti preocupațiunile sale în privința baronului Olaus, a lui Stenson și a repozatei Hilda.

— Stăi, zise el către Cristian, care îl felicita voios pentru zelul seu. Uităte la omul acela, care merge acolo, prin coridor, după ce sa întâlnit cu mine pe scară. A eșit de aici? Este el un servitor al baronului? Îl cunoști?

— Il cunosc prea bine, și tocmai am fost nevoit ai spune vre-o câteva, respunde Cristian. Omul acesta, servitor sau ce o fi, este Guido Massarelli, despre care ți-am spus ați dimineată, ce am avut de a face cu el.

— O! o! o întâlnire ciudată! esclamă dl Goefle. Supărăcioasă pentru dta, poate. El e mândros pe dta, așa-i? Și decumva l'ai tratat precum merită, îți va face aici toate relele posibile.

— Ce rău imi poate face? El e așa laș! L'am făcut să ingunche înainte mea.

— Apoi... eu nu sciu ce va face, sciu ce secret a descoperit!

— Un secret în privința mea?

— Nu, dise dl Goefle, care voise se vorbească, dară își aminti hotărîrea sa făcută a nu spune nimica de Stenson; dară, în sfârșit dta ascunzi pe Cristian Goffredi, sub masca lui Cristian Waldo, și el te va trada...

— Ce-mi pasă mie? Eu n'am pătat numele Goffredi. Sperez, că va veni o zi, când aventurile mele singulare vor proba în favorul meu. Ei bine, am eu să mă tem de opiniunea publică? Sânt eu om leneș și desfrenat? Eu imi bat joc de toți Massarelli din lume. Nu mi-am făcut deja în Svedia și pe aiurea sub masca mea de bufon o reputație cavalerescă? Mie mi se atribue multe fapte frumoase pe care n'am avut ocaziune a le face, și eu sânt o persoană de poveste. N'am fost eu ați noapte prințul regal al Svediei? De cumva renumele meu devenea fantastic, numi pot eu schimba numele în ziua când voiu avea în sfârșit ocaziunea a trăi ca un om serios. Lucrul de căpetenie aici, și eu șic aceasta numai pentru dta, domnule Goefle, este că tinerul dela bal din astă noapte, pretinsul dtale nepot, să nu fie recunoscut sub masca lui Waldo. Căci, Massarelli n'a fost în noaptea trecută aici, de aceasta sânt sigur, și el nu scie nimic de aventura mea. El s'ar fi lăudat cu aceasta înainte mea. La toată întâmplarea, dta n'ai decât a repeta și a

și cu guvernele mai ale tuturor națiunilor civilizate și necivilizate. De multe ori a fost învins și earăși s'a apucat de luptă perpetuă, până ce ajunsese într'un timp a supune voinței sale și a umili pe împărații și regii țărilor apusului Europei. Dar după lupte seculare emancipându-se domnitorii de voința absolută a Romei papale, totuși iau recunoscut dominațiunea bisericilor din țările lor. Unele din acele țări ca să emancipeze bisericile lor de dominațiunea papală, au trebuit să și modifice religiunea și să poarte lupte sângeroase seculare, ca să și poată dobândi libertatea conștiinței lor cei revoluate. Toate aceste lupte seculare ale Romei papale pentru ideile sale de dominațiune o au iscusit foarte.

S'au adunat mijloace mari, a creat o mulțime de instituțiuni pentru prepararea luptătorilor abili, prin universități, seminarii, o mulțime de ordine călugărești, cari toate au dat o mulțime de bărbați devotați bisericii lor, bărbați învățați, apostoli și misionari plini de abnegațiune pentru papa și biserica lui, predicatori renumiți, scriitori însemnați cuvioși în viața lor. Mai ales ordinul Iesuiților a spăimântat lumea cu devotamentul, persistența și astuția lor. De multe ori au fost alungați din diferite țări; dar ei au știut earăși a reveni la locurile lor până ce pe urmă sub Piu IX lea, ei au devenit a tot puternici și tot clerul catolic din toate țările a fost pus la dispoziția lor. Nu de mult au fost alungați din Germania și din Franța, dar ei au acolo ucenicii lor, și negreșit că la timp favorabil earăși își vor relua locurile perdute; căci aceea este o instituțiune, care nu se poate esterma; ea este organizată după sistemul farmazonilor.

Biserica papală cu mijloacele ei enorme materiale și morale, cu clerul ei format de iesuiți și chiar cu ordinul Iesuiților străbate cu ochi de Argus în toate țările de pe glob și nu dă înapoi nici odată dela țelul pus odată, chiar sute de ani de s'ar cere până la ajungerea scopului său. Ea nu se spăie nici de persecuțiuni politice, nici de necredință, nici de socialism și nihilism, nici de dușmănia schismaticilor nici de nereșită impurată. Unde nu poate să înarmeze răbdarea și așteptarea timpului favorabil: unde se cere opoziție o comandă organelor sale cu risicul de a ajunge ei la țemniță și ași perde pozițiunile lor sociale și glasul papei totdeauna este ascultat. Papa este susținut prin o mulțime de jurnale în toate țările catolice. Propaganda se face și încă cu succes; așa în statele Americii protestante nici o dată numărul catolicilor n'a fost așa de mare ca astăzi, în timpul necredinței și al ideilor subversive; papa a trebuit să fundeze acolo câteva episcopate nouă. În Anglia cea atât de dușmăna papismului încă se observă înclinare către biserica Romei, mai ales în așa numitul partid ritualist. Orientul ortodox este minat de instituțiile de educație ale Iesuiților. În timpul prezent, când știința dă resboiu disperat religiunii creștine, biserica Romei a uimit lumea prin perseverența în ideile și tendențele sale. Printr'un sinod universal, adunat din toată lumea catolică, în anul 1870 au proclamat dogma infalibilității Capului său Papa. Scandalul în lumea civilizată a fost mare. Chiar unii din episcopi s'au fost revoltat. Teologi renumiți în Germania, ajutați de marele om de stat al Germaniei Bismarck, s'au desbinat de biserica Romei și au format o biserică independentă germană, sub numire de „Vechii catolici.“ Guvernul german

afirma adevărul, adică, dta n'ai avut nici când nici nepot nici fiu natural și că dta nu esci în nici o privință responsabil de crălicurile care le face ca-raghiosul Cristian Waldo prin lume.

— Eu rid de toate aceste replici dl Goeffe depunându-și peruca și acoperindu-și capul cu o căciulă ușoară neagră ce-i o prezentă Cristian. Mă crezi așa poltron, ca să mi fie frică de mătăhala acestui castel? Vezi, Cristiane, eu am să debutez ca demonstrator de marionete, ca operante, cum ții dta. Ei bine, dacă-ți va imputa cineva vr'o dată că ai fost saltimbanc pentru a trăi în profitul științei dta poți dice: „Eu am cunoscut un bărbat, care esercita cu cinste o profesiune serioasă... și care mi a servit de ajutor din plăcerea sa.

— Sau mai mult din bunăvoința sa pentru mine, domnule Goeffe!

— Din prietenie, dacă voesci; dta îmi placi; însă ași minți, dacă ași dice, că mi urit de ceea ce facem. Din contră, mi se pare că mă va desfăta enorm. Mai nainte de toate, piesa este încântătoare cât se poate de comică, și pentru momente emoționătoare. Ai făcut bine că ai arangiat-o așa de ai evitat ori și ce alusiune. Aii, Cristiane să repetăm, numai avem decât o jumătate de ceas. Să ne grăbim. Sântem învâiați bine aici? Nu ne poate vedea sau auși niminea?

(Va urma.)

a alungat pe Iesuiți de pe teritoriul statului seu, a făcut legi restrictive contra clerului latin, supunindul la controlul statului, a arestat și esilat pe cei nesupuși. S'a început o luptă înverșunată între Roma și guvernul german și la urmă istețimea Romei a învins toată agerimea și politica lui Bismarck și lucrurile sânt aproape a se restabili în starea de mai înainte; căci altmintreia nu se poate pacifica statul german, carele numără în sine vre-o 16 milioane de catolici. (Va urma.)

Varietăți.

* (Carol regele României) a sosit la Viena Vineri seara cu trenul curier al drumului statului, la 7 oare 12 minute. Înainte de sosire pe peronul garei s'a așezat o companie de onoare din regimentul 48 de infanterie cu musică. După aceasta au sosit comandantul de corp LMC Bauer, divisionarul LMC principe Windischgrätz, brigadierul MG. de Hillbrandt, legatul austro-unguresc la București baronul Mayer, legatul serbiei Bogicevici cu membrii legațiunii, cavalerii de onoare puși la dispozițiunea regelui LMC. bar. de Cornaro și adjutantul major de Plönies, presidentul poliției de Krticzka, vicepres. locțiintei bar. Kutschera, directorul general al legațiunii române Greceanu și comisariul de poliție Pohl. Ceva înainte de 7 oare a sosit Maj. Sa împăratul, îmbrăcat în uniformă de mareșal cu cordo-nul Stelei României și însoțit de adjutantul general LMC bar. Mondel. Maj. Sa a primit salutările celor prezenți și între sunetele capelei care esecuta imnul poporul a trecut în revistă compania, în fruntea carei se aflau postați comandantii batalionului și companiei. Majest. Sa a conversat cu bar. Mayer și a primit prezentarea directorului legațiunii române, cu care a conversat timp mai îndelungat. După ce a sosit trenul în hală și regele Carol s'a dat jos dintr'insul, a alergat imperatul înaintea lui și a salutit pe oaspele seu foarte cordial. Regele Carol, îmbrăcat în uniformă de colonel a regimentului seu austriac, cu crucea cea mare a ordinului St. Stefan, a trecut mai întâiu în revistă compania de onoare, pe când capela esecuta imnul poporal românesc. Împăratul a prezentat regelui pe cavalerii de onoare. Regele a prezentat imperatul suitei sa, pe legatul român la curtea din Berlin Varnav Liteanu, generalul Budisteanu, adjut. colonel Candianu-Popescu și majorul Negel. Lângă imperatul în trăsura regele s'a dus în castelul imperial. Regele Carol a trecut a seară la 9 1/2 oare prin Budapesta.

* (Mulțămită publică.) Direcțiunea scoalei elementare române gr. or. din cetatea Sibiiului își ține de plăcută datoriția a aduce la închirierea anului școlar 1882/3 tuturor stimaților binefăcători ai acestei scoale și cu deosebire On. Comitet al Asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român pentru repețitele daruri de cărți, și On. Reuniuni rom. cat. a altarului și anume p. t. Domnelor Amalia Steiner Anna Göllner și Regina Nemeș pentru inzeștrarea a 12 elevi și eleve sêrce cu îmbrăcăminte profunda mulțămită a scoalei numite.

* (Programa) primirii și a festivităților, ce vor avea loc cu ocaziunea adunării generale a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român.“

Marți în 16/28 August.

Primirea comitetului Asociațiunii. Sara întrunire confidențială în localul societății de tir sub Têmpa.

Mercuri în 17/29 August.

Serviciul divin în biserica Sântului Nicolae din Scheiu la 8 oare dimineața.

Deschiderea adunării generale a Asociațiunii la 10 oare a. m. în sala gimnasiului românesc.

Concert dat de „reuniunea română de gimnastică și de cântări“ din Brașov în sala hotelului Nr. I la 8 oare sara.

Joi în 18/30 August.

Înainte de prânț ședință. După închiderea ședinței prânț comun în sala hotelului Nr. I la 2 oare d. a.

Representațiune teatrală în sala Redutei la 8 oare seara.

Vineri în 19/31 August.

Înainte de prânț ședință. După prânț vizitarea bisericii evanghelico-luterane din cetate (biserica neagră) unde se va ținea o producțiune musicală cu acompaniament de organe la 4 oare. d. a.

Bal dat în sala hotelului Nr. I la 9 oare sara

Sâmbătă în 20 August.

Excursiune în Poiana și eventual pe muntele Postovariu.

Brașov 10 (22) August 1883.

Comitetul de primire.

NB. Se aduce totdeodată la cunoscință d-lor oaspeți, că din 15 August, începând din momentul sosirii trenurilor, comitetul de primire va fi reprezentat la gară prin membrii de ai săi, proveđuți cu insemne ad hoc, pentru a fi la dispozițiunea d-lor oaspeți. În cas însă când dintr'o cauză sau alta domnii oaspeți ar fi împedecați de a veni în atingere cu membrii comitetului de primire, atunci să-le fie spre sciință că la Casina română, strada Scheilor. Nr. 145 se află un birou permanent, de unde vor pute lua toate informațiunile, de cari vor ave trebuintă.

„G. T.“

* (Petrecerea dela Reghin) ni-o descrie dl cor. Geminus în chipul următor:

În 19 a l. c. după cum s'a anunțat și în „Telegraful Român“ am avut mare fericire a lua parte la petrecerea de vară arangiată în Reghinul săsesc de către tinerimea română din loc și giur despre care — până se vor da alte informațiuni mai detaiate, — mă simți dator a vă împărtăși că, a fost o convenire românească ca și care nu s'a mai vedut pe aci nici odată, considerată atât după caracterul ei românesc cât și după mulțimea destinsilor participanți. Tot ce are Reghinul mai ales și distins și mai cu seamă populațiunea din giur, s'a într'unit în aceea și sara în Pavilionul spațios din Promenada Reghinului.

În pauză s'a jucat „Calușerul“ de către 8 tineri în costum național românesc, cari din partea Românilor au secerat vii aplause, ear' din străinilor admirațiune.

Din cununa frumoasă a damelor mai tare au a tras atențiunea tuturor cele ce s'au prezentat în vestmintele românesce între cari doamnele Maria Șagău, Livia Șandru, Sabina Todea, Sofia Butnariu d-șoarele Paraschiva Tanco, Aurelia Popescu, Elena Fulea. Între celelalte s'au destins prin amabilitate și grațiositate d-șoarele sorori Colceriu din Dêmb și Augur din Ocnița, d-șoara Victoria Lászlo din Szt. Georgy. asemenea d-șoarele: Ilma baronesa de Konradshaim, Emma Helvig, Emma Göllner și Albertina Wagner. Succesul material a fost preste așteptare satisfăcătoriu. Comitetului arangiator — până va da rațiociniul public — și cu deosebire președintele său d. Dr. A. Ceușan, care și-a atras stima și recunoscința tuturor acelora cari au avut onoarea a-l cunoasce în persoană s'au ai cere ajutorul ori consiliul, primească mulțămăta cea mai sinceră precum și asigurarea, că publicul român din aceste părți va sprigini totdeauna întreprinderile și nisuințele laudabile ale tinerimei mai cu seamă având în fruntea sa pre un atare demn conducătoriu.

* (Convocare). Pe baza Cerculariului Ven. Cons. arch. ddto 4 Iulie a. a. Nr. 2686 Scol — convoc prin aceasta pre toți învățătorii, membrii ai „reuniunii inv. gr. or. români din districtul Făgărașului“ precum și pre alți dni, membri și binevoitori ai acestei reuniuni, — la adunarea generală ordinară, carea se va ținea în Făgăraș din 24—27 August a. c.

Făgăraș, 12 August 1883.

Vincențiu Grama m. p.,
președinte.

Mai nou.

În Carlopag (Croatia) în 25 August n. a avut loc esecse contra insigniilor cu inscripțiune ungurească. Insigniele fura cu violență depărtate. În Bistirița din apropierea, Carlopagului la ocaziunea unui esces contra insigniilor, primariul fu ucis de popor.

În comitatul Zala-Egerszeg tumulturile contra jidovilor iau dimensiuni tot mai mari.

Loterie.

Sâmbătă 25 August 1883.

	58	66	76	60	85
Viena:					
Timișoara:	65	87	5	9	89

Bursa de Viena și Pesta.

Din 25 August n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	119.85	119.80
Renta de aur ung. de 4%	88.25	88.30
Renta ung. de hârtie	86.50	86.95
mprumutul drumurilor de fer ung.	139.—	138.75
emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orientat ung.	91.80	91.75
II emisiune de obligațiuni de stat dela drumul de fer orient ung.	114.25	114.—
Acțiuni de bancă austro-ung.	837.—	837.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	294.—	293.75
Acțiuni de credit austr.	293.20	293.80
Obligațiuni urbariale transilvane.	98.50	98.75
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	99.—	98.—
Datorie de stat austr. în hârtie	73.35	73.65
Datorie de stat ausacă în argint.	79.90	79.30
Galbin	5.65	5.65
Napoleon	9.50	9.49
100 marce nemțesci	58.40	58.40
London (pe polița de trei luni)	119.80	119.80

Nr. 307

[486] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci, la scoalele conf. din comunele aici numite — în protopresbiteratul Hațegului, se deschide concurs cu termenul până la 15 Septembrie st. v. și anumit:

I. În Nucșoara cu filia Mălăești, cu salariu anual 250 fl. cuartir și lemne.

II. Telinc, cu salar 160 fl. cuartir și lemne.

III. Ghelariu, cu salariu 200 fl., cuartir și lemne.

IV. Grid, cu salariu 170 fl., cuartir și lemne.

V. Cincișiu cu filia Cerna, salariu 145 fl. cuartir și lemne.

Concurenții au ași așterne cereurile instruite conform prescrișelor legii, la subscrișul, până la termenul sus însemnat.

Hațeg 11 August, 1883.

În conțelegere cu comitetele parohiale.

Ioan Raț m. p.,
protopresbiter.

Nr. 221

[483] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III Nadașdia, protopresbiteratul Geoagiului II se escrie concurs pe baza ordinațiunii Prea venerabilului Consistoriu archidieceșan dtdo 13 Iuliu a. c. 1883 Nr. 2547.

Emolumentele sânt:

1. folosirea cimiteriului, care după foaia cateștrălă are una estensiune de 1 juger 500° cu un venit anual de 20 fl.

2. Venitele stolari preste tot computate aduc un venit anual de 100 fl.

3. Dela 68 de familii câte una și de lucru amăsurat stărei parochienilor, cu carul, cu plugul sau cu palma, cari dau un venit anual în suma de 54 fl.

4. Dela 68 familii câte doue măsuri mari cucuruz nesfărmat, cari dau un venit anual în suma de 60 fl. v. a. — suma totală de 234 fl.

Doritorii de a ocupa aceasta parohie au de ași așterne petițiunile instruite conform dispozițiilor statutului organic și a regulamentului congresual la subscrișul oficiu protopresbiterat până la finea lunei lui Aug. 1883.

Oficiul protopresbiterat al Geoagiului II. în Secărâmb la 4 August 1883. În conțelegere cu comitetul parochial din Nadașdia.

Sabin Piso m. p.,
protopresbiter.

Nr. 279.

[482] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu devenit vacant la clasa I a scoalei elementare gr. or. române, conștătoare din doue clase, din comuna Turcheșiu protopresbiteratul I al Brașovului, se escrie concurs cu termen până la 31 August a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

Salar anual de 250 fl. v. a. solvind în patru rate anticipative, cu prospect de a se mări la 300 fl. v. a. cuartir liber în edificiul scoalei și trei stângini lemne de foc.

Dela concurenții se cere ași instrui petițiunile lor conform legilor din vigoare, documentând și aceea, că știu bine cântările bisericesci, fiindcă învățătoriu care se va alege va fi

dator nu numai a ține școală de repetițiune cu un despărțemēt al tinerimeii școlare ci și a propune cântările bisericesci la toți elevii din ambele clase ale scoalei, numai pe lângă salariul de mai sus, fără altă remunerațiune.

Concursele se se aștearnă la subscrișul oficiu protopresbiterat până la termenul de mai sus.

Brașov, 5 August 1883.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Brașovului I.

Ioșif Barac m. p.,
protopresbiter.

Anunțiu.

Subsemnatul am întocmit cuartirul meu aflător în Brașov strada Ciocrac Nr. 1467 pentru a putē încuarta elevii de ai scoalei gimnășiale, reale, comerciale și normale ord. res. de aici pe lângă condițiunile cele mai favorabile.

Brașov 14 August 1883.

Ioan Aron,
învățător.

[487] 1—3

TELEGRAMĂ DIN PARIS.

Noi am fost recercați, de a publica aceasta telegramă pentru speciala sa însemnătate.

Societatea de comerț franceză a deschis chiar acum în cetatea principală și reședința Viena o Filială a articulelor sale și vinde obiecte cu prețuri ne mai pomenite, în lumea comercială europeană.

încă ne mai auđite

și espedează atari în toate părțile de lume pentru bani trimiși înainte (solviți momentan) sau cu rambursă postală, până atunci, până când este încă oare care provisiune de obiecte aici.

Marfa conștă din obiectele cele mai necesare, lucrute mal bine, mal practice și ne mai pomenit de effine, de care are neconditionat lipsă ori ce economiă de casă și fie-ce familiă, și fiindcă societatea are filiale și în: Paris, Londra, Brusela, Amsterdam, Marsilia, Lille, Kopenhaga, Varșovia, Petrupole, Geneva, Zürich, Mailand și Turin, așa dară unde cumpără mal întregă Europa, sperăm, cum-că și locuitorii monarhieii austro-ungare vor fōloși acoastă ocașiune, carea nu se va mai da mal mult, și vor recomanda în interesul lor propriu cât se poate de mult, pentru că effinătatea aceasta necredibilă.

a pus în uimire lumea întregă.

Voieste cine-va să aibă ceva întru adevăr bun, practic, absolut necesariu și prelungă aceasta încă ceva ne mai pomenit și necredibil de effin, atunci să folosească aceasta ocașiune scumpă, carea nu va mai ocure în decurs de 100 ani și să comande cât se poate de iute și de mult.

Cu stimă

Societatea de comerț franceză.

În magazine este depositat următoriu număr de marfe:

5000 de oroloage de busnariu — Cylinder din platina cea mal fină de argint, regulate pe minită, mai înainte cu 14 fl., acum numai cu 5 fl. 25 cr. — Un obiect foarte elegant. Cu o garanță pentru mersul acurat de 5 ani.	2000 de linguri mari de ascos supa de argint de Britania, fabricatul cel mal greu și mal solid, cari remăn todeauna albe, mai înainte cu 5 fl. acum numai cu 1 fl. Linguri mari de lapte mai înainte cu 3 fl. acum numai cu 50 cr	6000 învătorii (Plaids) de călătorie curat englezști din Londra, fabricatul cel mal greu și mal solid, îndru adevăr absolut necesar pentru casă, familie, călătorie și îmbrăcăminte, bucată numai 7 fl. Mai înainte a costat de 5 ori atăta.	ciul) cea mal pompoasă și necredibilă, puse în aur doublé, mai înainte cu 10 fl. acum numai cu 3 fl., toate în Etui foarte fin de catifea.
2325 oroloage-Anker cu 15 rubine (curate) adevărate, repasate pe secundă excelent, mai înainte cu 21 fl., acum numai cu 7 fl. 25 cr. Coperișurile sânt fine. Platină de argint, gravat. Cu garanță de: 5 ani.	2180 dusine de tase englezști de Britania, îmfrumșețate foarte fin, mari o bucată numai cu 1 fl. 75 cr. la olaltă. Important pentru ospătării, cafelele și privați.	3900 pânză de casă — de Rumburg sau de Sternberg, de 30 de coși, țesetura cea mal bună și mai necesarie pentru fie-care familie, bucată numai cu fl. 5.40, se vinde sub garanță.	2000 de părechi de cereci cu brillante. Imitațiune. Puse (petrile) în argint curat de 13 loți, cu 2 bumbuș, cari nu-i poate deosebii nici un aurariu din lume de cei adevărați, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu părechi, în Etui fin de catifea cu 2 fl. 50.
3650 oroloage remontoir de aur doublé, de tras la toartă, fără cheia, cu uvrăgiu fin regulat de platină, recunoscut de orologiu cel mal bun și effin în lume, mai înainte cu 24 fl., acum numai cu 10 fl. 25 cr.	5000 părechi de sfeșnice de salon, de oxyd de argint Britania, își păstrează sub garanță todeauna colorarea, în fasonul cel mal elegant gotic, mai înainte cu 5 fl. acum o părechiă numai cu 1 fl. 15 cr. Foarte effin.	8000 covoaară (coperișe) de pat — Canevas, garanțate de spălat, de 25 coși, în colorare brunetă, albastră, violetă, toate cu vergi cu fl. 5.40, învergate roșu cu fl. 6.40.	1600 medailoane cu brillante. Imitațiune din aur doublé, provăduț cu imitațiunile cele mal frumoase de brillante, cari nu se pot deosebii de aurul curat. Mai înainte cu 9 fl. acum numai cu 5 fl. 50. Un obiect pompos.
1400 oroloage adevărate-remontoir, de argint curat și probat de 13 loți, de tras la toartă, fără cheia, cu întocmire pentru arătătoriu și cu uvrăgiu adevărat de platină privilegiată, repasate pe secundă, un preț necredibil, întru adevăr ne mai pomenit de effin: mai înainte cu 35 fl., acum numai cu 16 fl. 50 cr.	6000 cutii de zăchar, cu coperiș argințit și cu tasă de argint de Britania, bucată numai cu fl. 1.20.	5450 garnituri de masă, conștătătoare din 12 serviete de Damast și din o față de masă mare de Damast, totul cu îmfrumșețări de flori pompoase, mai înainte cu prețul de 7 fl. acum numai totul la olaltă numai cu fl. 8.85, întru adevăr necesari pentru fie care casă.	1200 brașete cu brillante, chiar ca cele adevărate, nici un aurariu din lume nu le poate deosebii de cele adevărate, cu imitațiuni de blliante, mai înainte cu 16 fl. acum numai cu 3 fl. O minune în lucruri de prețioase.
4200 oroloage franceze de deșteptat, și ca oroloage de masă foarte elegante, toate cu aparat de făcut șgomot, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu 4 fl. 80 cr., foarte ac modate pentru fie-care familiă și pentru fie-care meserăș.	3570 fuste pentru dame — Jupon-Moiré, pompoase, cu-plissé duplu colorat, un vestmēt de tot practic neprețuiver, mai înainte cu fl. 7.50, acum cu fl. 2.80.	10000 dusine de batiste (năframă de buzunariu) franțozesci cu margini colorate, cari nu își perd colorarea, toate tivite, o dusină num-i cu fl. 1.50.	1750 broșuri cu brillante. Imitațiune în margini foarte fine de imitațiuni de argint provăduțe cu mal mult de 20 de petri prețioase imitate, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu 2 fl. 50.
4980 mantele de ploaie americane de-Kautschuk, în toate măimile, de o parte ca palton elegant, de altă parte cu manta de Kautschuk, priu carea nu străbate frigurile și umeșeala, mai înainte cu 18 fl., acum numai cu 9 fl. 80 cr. Vestimentul cel mal practic și mal effin; o căciulă (coif) elegantă tot la acest vestmēt cu 1 fl.	4780 năframă de iarnă, pentru dame din lăna cea mal curată, în colorile de brillant cele mal nouș precum roșu, alb, sur, brunet, violet etc., în o colorare san în mal multe colorii, bucată numai cu fl. 1.25.	6000 dusine de batiste de mătasă, din mătasa cea mal fină și mal grea de Lyon, fie care bucată de altă colorare, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu dusina cu fl. 3.95. Sē pot folo-i și ca năframă de grumazi.	5000 lanțuri de oroloage de aur foarte fin imitat, lanț duplu, care nu se poate deosebii de cele adevărate, în fasonul cel mal fin de aur, bucată numai 2 fl. 50.
6500 dusine de unelte de mănecare de argint de Britania. Marfa cea mal bună și mal grea, adevărat engleză. Singurul și uniceu fabricat în lume, care și după o folosire de 30 de ani remăne așa de alb ca argintul curat de 13 loți, mai înainte o dusină cu 12 fl. acum 12 bucați la olaltă numai 3 fl. 25 cr. Toate uneltele de mănecare anunțate de alte firme sânt numai imitații.	3970 năframă de Cachemir, negre cu cinciuri de mătasă grei franțozesti, de 4 ^o / ₄ de mare, o năframă de tot elegantă, folositoare și practică. Prețul de mai înainte fl. 12, acum numai fl. 3.85. Fie-care damă, fie avută ori se mană sēși procure sub ori ce condiție această năframă admirabilă.	2450 dusine de ciorapi (colțuni) de mătasă americană, comoși de purtat, și sub ciorapi de iarnă, sugători de sudorii, mai înainte fl. 8, acum toate 12 părechile la olaltă numai fl. 2.90, nec sari pentru fie care.	5000 cămăși de mătase — Finish, fabricat saxonic, de tot folositoare pentru încușturarea recelei, b cata numai 1 fl. 50, o trebuiță absolută pentru bărbați și doamne.
15000 dusine de linguri de mănecare de argint de Britania, de cel mal greu fel (calitate), cari remăn todeauna albe. Aceste linguri nu sē pot deosebii de lingurile de argint curat de 13 loți. Mai înainte cu 8 fl., acum numai cu 2 fl. 50 cr. toate 12 lingurile de mănecare; 12 linguri de ca-	3000 cămăși pentru bărbați din cel mal bun Shirting cu pept neted sau după fason, mai înainte fl. 4.50, acum numai fl. 2.50. Pepturile sânt toate cadruple.	1400 dusine de ciorapi de mătasa americani, sănătoș de purtat, de oare-ce recoreșe plăcut piciorul și sug în un mod plăcut sudorile, mai înainte cu 12 fl. 12 părechii, acum 3 părechii numai cu fl. 1.30. Ne mai pomenit.	5000 corsete cu rețea și cu lăună, fabricat american. Un obiect de trebuiță absolută pentru fiecare om. Seut contra recelei, numai cu 1 fl. 50. Escelele pentru bărbați și doamne.
	5250 cămăși pentru dame cu multe brodării svecșiane și pompoase, mai înainte 6 fl. acum numai fl. 2.50. Premiate pentru calitatea excelentă.	8000 de pipe din spuma cea mal fină, cu arămi (verigi) pompoase de argint de-China curat, bucată numai cu 1 fl. 95, necesare pentru fie-care fumătoriu.	5000 corsete de lăună lucrute cu artă, fabricat englesesc, necesare pentru bărbați, doamne și copii, bucată cu 1 fl. 50.
	6000 corsete de noapte pentru dame, cu brodării admirabile și pompoase preste întreaga lor lungime, mai înainte 7 fl. acum numai fl. 2.50. Un vestmēt pompos pentru fie care damă.	1100 sugarete de spumă, de spumă curată și fină cu înfrumșețări adm rabile florentine și cu inamea de succin în Etui de catifea fină, mai înainte cu 8 fl. acum numai cu 1 fl. 50, până când singur Etui-ul este atât demn. Foarte interesant pentru fie-care fumătoriu.	5000 ismene de lăună lucrute cu artă, fabricat frances, o trebuiță absolută pentru bărbați și doamne, garanție contra recelei, foarte elegante, bucată cu 1 fl. 50.
	3450 ismene pentru dame, cu plissé și cu brodării, sau din Prima-Chiffon sau din Barchent greu, mai înainte fl. 4.50, acum numai fl. 2.50. Și pentru bărbați.	2000 inele cu brllante. Imitațiune Fabricatul cel mal nobil și mal amăgitoriu cu splendoarea (lu-	5000 pachete de Himalaya, fabricat american, necesare pentru bărbați și doamne, se poa-tă pe corpul gol sau preste cămășă, în timpuri reci și umede, bucată cu 1 fl. 50.

Ca document a solidității celei mai stricte se primește fie-care obiect, care nu convine, îndrēpt, și paralele se reıntorc, fie care comandă este așa dară fără risco.

Comandele se efectuesc, fiă că se fac cu rambursă postală, sau că se trimite suma mal înainte, chiar așa de conștiințioș, ca și când respectivul ar fi de față în persoană.

Sē se convingă fie-care prin o probă despre effinătatea ne mai auđită.

Adresa unde sânt de a se face toate comandele: **A. Fraiss**, Hauptdepot internationaler Fabricate, II. Bezirk, obere Donaustrasse Nr. 107, WIEN.

[488] 1